

Gemeenschappelijk advies over de wenselijkheid om een Orde van Tandartsen op te richten in België *

Een noodzaak voor de kwaliteit van de zorg, de bescherming van patiënten en de regulering van het beroep

1. Context

De tandheelkunde vormt een essentieel onderdeel van de gezondheidszorg in België, met bijna 12.000 actieve beoefenaars en een groot aantal medische handelingen die jaarlijks worden uitgevoerd. Toch **beschikt het beroep van tandarts, in tegenstelling tot andere medische beroepen, niet over een beroepsorde met deontologische en disciplinaire bevoegdheden.**

Deze situatie vormt een bijzonderheid in vergelijking met de organisatie van de gezondheidsberoepen in België en in Europa.

Terwijl artsen onderworpen zijn aan de **Orde der Artsen**, die onder meer toezicht houdt op de deontologie en disciplinaire procedures behandelt, bestaat er **geen gelijkaardige instantie voor tandartsen**. De bestaande organen (Raad voor de Tandheelkunde, beroepsverenigingen) beschikken niet over disciplinaire bevoegdheden.

2. Europese benchmark

In de meeste Europese landen wordt het tandartsenberoep omkaderd door **een beroepsorde of een disciplinaire kamer**.

Deze instellingen oefenen doorgaans de volgende functies uit:

- verplichte inschrijving van beoefenaars op het beroepsregister

Avis conjoint sur l'opportunité de créer un Ordre des Dentistes en Belgique †

Un impératif pour la qualité des soins, la protection des patients et la régulation de la profession

1. Contexte

La dentisterie constitue un secteur essentiel des soins de santé en Belgique, avec près de 12 000 praticiens actifs et un volume important d'actes médicaux réalisés chaque année. Pourtant, contrairement à d'autres professions médicales, **la profession de dentiste ne dispose pas d'un ordre professionnel doté de compétences déontologiques et disciplinaires.**

Cette situation constitue une singularité au regard de l'organisation des professions de santé en Belgique et en Europe.

Alors que les médecins sont soumis à l'**Ordre des Médecins**, qui assure notamment la surveillance de la déontologie et le traitement des procédures disciplinaires, **aucune instance équivalente n'existe pour les dentistes**. Les organes existants (Conseil de l'art dentaire, associations professionnelles) ne disposent pas de pouvoir disciplinaire.

2. Benchmark européen

Dans la majorité des pays européens, la profession dentaire est encadrée par un **ordre professionnel ou une chambre disciplinaire**.

Ces institutions exercent généralement les fonctions suivantes :

- inscription obligatoire des praticiens au tableau professionnel

* Het advies werd voorbereid door een gemeenschappelijke commissie, samengesteld uit Dominique Declerck, Stan Politis en Dirk Van Raemdonck (voorzitter KAGB) voor de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, en Philippe Boxho, Georges Casimir (vast secretaris ARMB), Gaëtane Leloup, Etienne Marbaix, Eric Rompen en Katleen Vandamme voor de Académie royale de Médecine de Belgique. De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België en de Académie royale de Médecine de Belgique keurden het advies goed op 28 maart 2026.

† L'avis a été préparé par une commission commune composée de Dominique Declerck, Stan Politis et Dirk Van Raemdonck (président KAGB) pour la Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, et Philippe Boxho, Georges Casimir (secrétaire perpétuel ARMB), Gaëtane Leloup, Etienne Marbaix, Eric Rompen et Katleen Vandamme pour l'Académie royale de Médecine de Belgique. La Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België et l'Académie royale de Médecine de Belgique ont approuvé l'avis en date du 28 mars 2026.

- opstelling en actualisering van de deontologische code
- toezicht op de naleving van de beroepsregels
- behandeling van klachten en disciplinaire procedures
- vertegenwoordiging van het beroep tegenover de overheid

Dit is onder meer het geval in landen die vergelijkbaar zijn met België, zoals:

- Frankrijk
- Italië
- Spanje
- Portugal
- Duitsland
- Nederland

Zo controleert bijvoorbeeld in Frankrijk de “**Ordre national des chirurgiens-dentistes**” de toegang tot het beroep, ziet zij toe op de naleving van de beroepsregels en kan zij deontologische inbreuken sanctioneren.

In deze systemen vormt de orde een **centraal instrument voor beroepsregulering en patiëntenbescherming**.

3. Huidige situatie in België

Het ontbreken van een Orde van Tandartsen leidt tot verschillende **structurele moeilijkheden**.

3.1. Behandeling van klachten

Klachten van patiënten met betrekking tot tandzorg vertegenwoordigen een **bijzonder groot aandeel van de klachten (meer dan 40%)** binnen de gezondheidszorgsector (statistieken van de FOD Volksgezondheid, ombudsdienst voor patiëntenklachten).

Ze handelen voornamelijk over:

- zorg die als ongepast of overdreven wordt beschouwd
- problemen met kwaliteit of therapeutische opvolging
- honoraria die als buitensporig worden ervaren
- moeilijkheden inzake communicatie of informatie aan de patiënt

Bij gebrek aan een specifieke disciplinaire instantie is de aanpak van deze situaties **gefragmenteerd en vaak inefficiënt**.

3.2. Beperkte deontologische regulering

- élaboration et mise à jour du code de déontologie
- contrôle du respect des règles professionnelles
- traitement des plaintes et procédures disciplinaires
- représentation de la profession auprès des autorités publiques

C'est notamment le cas dans des pays comparables à la Belgique tels que :

- la France
- l'Italie
- l'Espagne
- le Portugal
- l'Allemagne
- les Pays-Bas

Par exemple, en France, l'**Ordre national des chirurgiens-dentistes** contrôle l'accès à la profession, veille au respect des règles professionnelles et peut sanctionner les manquements déontologiques.

Dans ces systèmes, l'ordre constitue un **instrument central de régulation professionnelle et de protection des patients**.

3. Situation actuelle en Belgique

L'absence d'un Ordre des Dentistes entraîne plusieurs **difficultés structurelles**.

3.1. Traitement des plaintes

Les plaintes des patients liées aux soins dentaires représentent une **proportion particulièrement élevée des plaintes (plus de 40 %)** dans le secteur des soins de santé (statistiques du SPF santé publique, ombudsman de gestion des plaintes des patients).

Elles portent principalement sur :

- des soins jugés inappropriés ou excessifs
- des problèmes de qualité ou de suivi thérapeutique
- des honoraires jugés disproportionnés
- des difficultés de communication ou d'information du patient

En l'absence d'une juridiction disciplinaire spécifique, le traitement de ces situations est **fragmenté et souvent inefficace**.

3.2. Faible régulation déontologique

Het ontbreken van een specifiek disciplinair orgaan beperkt:

- de mogelijkheid om bepaalde commerciële of financiële praktijken te reguleren
- de mogelijkheid om deontologische inbreuken te sanctioneren
- de invoering van een homogeen ethisch kader voor het beroep

Deze situatie kan leiden tot **een verzwakking van het vertrouwen tussen patiënten, zorgverleners en gezondheidsautoriteiten.**

3.3. Internationale mobiliteit van zorgverleners

De toenemende mobiliteit van gezondheidsprofessionals binnen de **Europese Unie** versterkt de uitdagingen inzake regulering.

In verschillende Europese landen spelen beroepsorden een essentiële rol bij:

- de verificatie van het disciplinaire verleden van beoefenaars
- de uitwisseling van informatie tussen beroepsautoriteiten
- het voorkomen dat zorgverleners die in andere landen zwaar gesanctioneerd werden zich opnieuw kunnen vestigen

Het ontbreken van een beroepsorde in België **beperkt de controle- en traceerbaarheidsmechanismen op disciplinair vlak.**

4. Uitdagingen inzake toegankelijkheid en gelijkwaardigheid

De tandheelkundige sector wordt bovendien gekenmerkt door:

- een bijzonder lage conventiegraad
- een grote variabiliteit in honoraria
- moeilijkheden inzake toegang tot tandzorg voor bepaalde kwetsbare bevolkingsgroepen

Een beroepsorde zou kunnen bijdragen tot een **sterkere deontologische reflectie** over deze uitdagingen en tot het bevorderen van een **meer verantwoorde en sociaal evenwichtige beroepsuitoefening.**

5. Mogelijkheid tot hervorming

De oprichting van een Orde van Tandartsen zou het mogelijk maken om:

De bescherming van patiënten te versterken

L'absence d'un organe disciplinaire spécifique limite :

- la capacité de réguler certaines pratiques commerciales ou financières
- la possibilité de sanctionner des manquements déontologiques
- la mise en œuvre d'un cadre éthique homogène pour la profession

Cette situation peut contribuer à **fragiliser la confiance entre patients, praticiens et autorités sanitaires.**

3.3. Mobilité internationale des praticiens

La mobilité croissante des professionnels de santé au sein de l'**Union européenne** renforce les enjeux de régulation.

Dans plusieurs pays européens, les ordres professionnels jouent un rôle essentiel dans :

- la vérification du parcours disciplinaire des praticiens
- l'échange d'informations entre autorités professionnelles
- la prévention de l'installation de praticiens ayant fait l'objet de sanctions graves dans d'autres juridictions

L'absence d'un ordre professionnel en Belgique **limite les mécanismes de contrôle et de traçabilité disciplinaire.**

4. Enjeux d'accessibilité et d'équité

Le secteur de la dentisterie se caractérise également par :

- un taux de conventionnement particulièrement faible
- une grande variabilité des honoraires
- des difficultés d'accès aux soins dentaires pour certaines populations vulnérables

Un ordre professionnel pourrait contribuer à **renforcer la réflexion déontologique** autour de ces enjeux et à promouvoir **un exercice plus responsable et socialement équilibré de la profession.**

5. Opportunité de réforme

La création d'un Ordre des Dentistes permettrait de :

Renforcer la protection des patients

- gestructureerde behandeling van klachten
- onafhankelijke disciplinaire procedures

De beroepsregulering te verbeteren

- invoering van een specifieke deontologische code
- toezicht op beroepspraktijken

België af te stemmen op de Europese standaarden

- betere internationale samenwerking
- betere traceerbaarheid van disciplinaire sancties

De geloofwaardigheid en verantwoordelijkheid van het beroep te versterken

- onafhankelijke instelling waarbij beoefenaars betrokken worden bij de regulering van hun beroep

6. Mogelijke uitvoeringsmodellen

Verskillende modellen kunnen worden overwogen:

Optie 1 – Oprichting van een autonome Orde van Tandartsen

Structuur vergelijkbaar met de **Orde der Artsen**, met:

- provinciale raden
- een nationale raad
- disciplinaire rechtscolleges

Optie 2 – Tandheelkundige afdeling binnen de Orde der Artsen (hieraan geven de Academies de voorkeur)

Oprichting van een specifieke disciplinaire kamer voor de tandheelkunde.

7. Besluit

Het ontbreken van een **Orde van Tandartsen in België** vormt vandaag een institutionele lacune in de regulering van een belangrijk gezondheidsberoep.

In een context die gekenmerkt wordt door:

- een toename van patiëntenklachten
- de Europese mobiliteit van professionals
- uitdagingen inzake toegang tot tandzorg

lijkt de oprichting van een beroepsorde een relevante evolutie om de kwaliteit van de zorg, de bescherming van patiënten en de verantwoordelijkheid van het beroep te versterken.

Een **politieke reflectie** over dit onderwerp zou best kunnen worden opgestart in overleg met de

- traitement structuré des plaintes
- procédures disciplinaires indépendantes

Améliorer la régulation professionnelle

- adoption d'un code de déontologie spécifique
- surveillance des pratiques professionnelles

Aligner la Belgique sur les standards européens

- meilleure coopération internationale
- meilleure traçabilité des sanctions disciplinaires

Renforcer la crédibilité et la responsabilité de la profession

- institution indépendante associant les praticiens à la régulation

6. Options de mise en œuvre

Plusieurs modèles pourraient être envisagés :

Option 1 – Création d'un Ordre autonome des Dentistes

Structure comparable à l'**Ordre des Médecins**, avec :

- conseils provinciaux
- conseil national
- juridictions disciplinaires

Option 2 – Section dentaire au sein de l'Ordre des Médecins (cette option a la préférence des Académies)

Création d'une chambre disciplinaire spécifique pour la dentisterie.

7. Conclusion

L'absence d'un **Ordre des Dentistes en Belgique** constitue aujourd'hui une lacune institutionnelle dans la régulation d'une profession de santé majeure.

Dans un contexte marqué par :

- l'augmentation des plaintes des patients
- la mobilité européenne des professionnels
- les enjeux d'accessibilité aux soins dentaires

la création d'un ordre professionnel apparaît comme une évolution pertinente pour renforcer la qualité des soins, la protection des patients et la responsabilité de la profession.

Une **réflexion politique** sur ce sujet pourrait utilement être engagée en concertation avec les représentants de

vertegenwoordigers van het beroep, de la profession, les autorités sanitaires et les
gezondheidsautoriteiten en de patiëntenorganisaties. organisations de patients.